

**Tilstandsrapport om kommunale
musikk- og kulturskoler**

Skoleåret 2005 – 2006

**Fylkesmannen i
Sør-Trøndelag**

Oppvekst- og
utdanningsavdelingen

Tilstandsrapport om Kulturskoler 2005-06.

Innholdsregister

1. Elevtallsutvikling	Side 2
<i>Tabell 1. Elevtallsutvikling fra skoleåret 2004/05 til 2005/06</i>	Side 2
2. Antall kulturskoleelever	Side 3
<i>Tabell 2. Antall kulturskoleelever i % av antall elever i grunnskolen</i>	Side 3
3. Årstimer	Side 3
<i>Tabell 3. Årstimer til musikkundervisning, andre kunst- og kulturuttrykk og sum årstimer</i>	Side 4
4. Gruppensnitt	Side 4
<i>Tabell 4. Årstimer, elevplasser og gruppensnitt</i>	Side 5
5. Elevplassutvikling	Side 5
<i>Tabell 5. Elevplassutvikling fra skoleåret 2004/05 til 2005/06</i>	Side 5
6. Totalt årstimerforbruk og antall solgte timer	Side 6
<i>Tabell 6. Sum årstimer</i>	Side 6
7. Skolepenger	Side 7
<i>Tabell 7. Skolepengesats i gjennomsnitt for det enkelte fylke og for landet</i>	Side 7
8. Vedlegg	Side 8

1. Elevtallsutvikling

Totalt sett er det i skoleåret 2005/06 108 709 elever i kulturskolene samlet sett for landet. Dette er en økning på 1,3 % fra forrige år. Endringen gjelder først og fremst elever i grunnskolealder og en økning i mindre grad for elever over grunnskolealder. Når det gjelder elever i førskolealder registreres det en liten tilbakegang.

Tabell 1 viser endringene for landet og på fylkesnivå. Her ser vi at Oslo har en økning på 19 % som er langt over gjennomsnittet. Oslo er imidlertid utypisk på den måten at elevtallet i kulturskolen er svært lavt i forhold til potensialet. Av fylkene for øvrig er det Hordaland og Akershus som har den største økningen. Samlet sett er det stor variasjon fylkene imellom når det gjelder økning eller avskalling i elevtallet.

Tabell 1. Elevtallsutvikling fra skoleåret 2004/05 til 2005/06

Kilde: GSI

Navn fylke	Elever i førskolealder		Elever i grunnskolealder		Elever over grunnskolealder		Elevtall totalt		Endring i %
	2004/2005	2005/2006	2004/2005	2005/2006	2004/2005	2005/2006	2004/2005	2005/2006	
Hele landet	8 007	7 392	88 063	89 865	11 259	11 452	107 329	108 709	1,3
Østfold	137	155	2 716	2 567	295	340	3 148	3 062	-2,7
Akershus	580	452	8 594	8 999	1 037	1 368	10 211	10 819	6,0
Oslo	300	180	2 983	3 726	320	380	3 603	4 286	19,0
Hedmark	614	491	3 394	3 315	305	219	4 313	4 025	-6,7
Oppland	340	289	4 019	4 214	508	540	4 867	5 043	3,6
Buskerud	234	189	3 597	3 362	286	330	4 117	3 881	-5,7
Vestfold	1 082	1 063	4 409	4 462	465	495	5 956	6 020	1,1
Telemark	187	185	3 480	3 639	464	567	4 131	4 391	6,3
Aust-Agder	87	85	1 910	1 985	303	295	2 300	2 365	2,8
Vest-Agder	26	12	2 698	2 775	279	259	3 003	3 046	1,4
Rogaland	976	1 260	8 867	9 157	888	874	10 731	11 291	5,2
Hordaland	337	410	8 294	8 675	939	1 127	9 570	10 212	6,7
Sogn og Fjordane	347	251	3 075	3 012	357	337	3 779	3 600	-4,7
Møre og Romsdal	327	299	7 092	6 854	811	886	8 230	8 039	-2,3
Sør-Trøndelag	393	293	7 252	7 026	1 010	938	8 655	8 257	-4,6
Nord-Trøndelag	252	262	4 031	4 306	613	370	4 896	4 938	0,9
Nordland	714	732	5 129	4 978	946	892	6 789	6 602	-2,8
Troms	996	729	4 538	4 995	1 151	987	6 685	6 711	0,4
Finnmark	78	55	1 985	1 818	282	248	2 345	2 121	-9,6

2. Antall kulturskoleelever

Tabell 2 viser at det i dette skoleåret er 108 709 elever i kulturskolene. På landsbasis er det 17,6 % av antallet elever i grunnskolen. Tidligere, frem imot slutten av 1990-tallet var det et uttrykt mål at antallet elever i kulturskolene skulle være 30 % av antallet elever i grunnskolen. I lys av dette er det interessant å følge med denne utviklingen og vi ser av tabellen at denne prosenten for inneværende år er 17,6. Til sammenligning var prosentandelen i skoleåret 2003/04 14,3 % og skoleåret før der igjen 13,7 %. Dette viser at oppslutningen om kulturskoletilbudet er økende men at det gjenstår mye før det som tidligere var et uttrykt mål er nådd.

Når det gjelder sammenligning fylkene imellom ser vi at Nord-Trøndelag, som ofte tidligere; har den største oppslutningsprosenten med 26,8 % mens Oslo ligger lavest med 8,2 %.

Tabell 2. Antall kulturskoleelever i % av antall elever i grunnskolen

Kilde: GSI

Navn	Antall kulturskoleelever	Antall grunnskoleelever	Antall kulturskoleelever i % av elevtallet i grunnskolen
Hele landet	108 709	617 773	17,6
Østfold	3 062	34 076	9,0
Akershus	10 819	72 141	15,0
Oslo	4 286	52 291	8,2
Hedmark	4 025	23 943	16,8
Oppland	5 043	23 503	21,5
Buskerud	3 881	31 768	12,2
Vestfold	6 020	29 879	20,1
Telemark	4 391	21 496	20,4
Aust-Agder	2 365	14 548	16,3
Vest-Agder	3 046	23 492	13,0
Rogaland	11 291	58 743	19,2
Hordaland	10 212	62 321	16,4
Sogn og Fjordane	3 600	15 389	23,4
Møre og Romsdal	8 039	33 785	23,8
Sør-Trøndelag	8 257	36 619	22,5
Nord-Trøndelag	4 938	18 447	26,8
Nordland	6 602	32 855	20,1
Troms	6 711	21 380	31,4
Finnmark	2 121	10 384	20,4

3. Årstimer

Tabell 3 viser antall undervisningstimer som benyttes til ordinær kulturskoleundervisning. Det vil si at solgte timer til fritidskulturlivet ikke er medregnet. Tabellen i viser i siste kolonne antall undervisningstimer, gjennomsnitt pr fylke, i andre uttrykk enn musikk i prosent av det totale undervisningstimetallet i kulturskolen.

Tabell 3. Årstimer til musikkundervisning, andre kunst- og kulturuttrykk og sum årstimer til ordinær kulturskoleundervisning

Kilde: GSI

Navn	Årstimer musikkundervisning	Årstimer andre kunst- og kulturuttrykk	Sum årstimer ordinær kulturskoleundervisning	Andre uttrykk i % av totalt forbruk
Hele landet	1 034 132	175 713	1 402 935	12,5
Østfold	29 710	6 023	36 892	16,3
Akershus	112 288	16 135	150 607	10,7
Oslo	32 688	1 701	37 778	4,5
Hedmark	41 260	4 151	56 709	7,3
Oppland	45 333	6 334	57 585	11,0
Buskerud	40 025	7 461	56 739	13,1
Vestfold	33 342	6 980	47 420	14,7
Telemark	49 419	7 940	64 884	12,2
Aust-Agder	22 203	3 834	31 368	12,2
Vest-Agder	30 530	5 972	40 738	14,7
Rogaland	110 071	19 111	146 159	13,1
Hordaland	98 103	15 909	137 986	11,5
Sogn og Fjordane	35 043	4 079	47 822	8,5
Møre og Romsdal	82 250	12 184	112 043	10,9
Sør-Trøndelag	87 893	10 564	116 426	9,1
Nord-Trøndelag	43 818	7 256	54 754	13,3
Nordland	72 216	10 016	97 401	10,3
Troms	45 067	19 454	71 094	27,4
Finnmark	22 873	10 609	38 530	27,5

4. Gruppernitt

I 1970-årene og tidlig –80, den tid skoleslaget het musikkskoler, ble det fra musikkskolehold argumentert sterkt for at gruppesnittet i undervisningen ikke måtte overstige 2,5. Det vil si, ikke mer enn 2,5 elever i gjennomsnitt pr time. Argumentet var at behovet for soloundervisning var stor i mange musikkgrener. Etter hvert gjorde nye undervisningsmetoder og endrede undervisningsprinsipper at gruppeundervisning gav positive pedagogiske effekter i de fleste grener. Dette gjorde at gruppesnittet også økte noe i musikkundervisningen. Det gav også økonomisk besparelse i kommunene. En annen faktor som har økt gruppesnittet er at in undervisningstime i dag er 60 minutter imot tidligere 45. Dette fører naturlig nok til at flere elever får undervisning pr time.

Tabell 4 viser at gruppesnittet i musikk for landet ligger på 3,2. For andre uttrykk ligger det imidlertid på 7,1. Denne forskjellen er naturlig da det i andre uttrykk som dans, drama, teater billedkunst og andre er naturlig å undervise i relativt store grupper i de fleste sammenhenger.

Tabell 4. Årstimer, elevplasser og gruppesnitt

Kilde: GSI

Navn	Årstimer musikk	Elevplasser musikk	Gruppesnitt musikk	Årstimer andre uttr.	Elevplasser andre uttrykk	Gruppesnitt andre uttrykk
Hele landet	1 034 132	85 945	3,2	175 713	32 775	7,1
Østfold	29 710	2 060	2,6	6 023	1 150	7,3
Akershus	112 288	8 860	3,0	16 135	4 650	11,0
Oslo	32 688	4 008	4,7	1 701	278	6,2
Hedmark	41 260	3 262	3,0	4 151	885	8,1
Oppland	45 333	4 067	3,4	6 334	1 300	7,8
Buskerud	40 025	3 160	3,0	7 461	1 040	5,3
Vestfold	33 342	5 169	5,9	6 980	1 162	6,3
Telemark	49 419	2 936	2,3	7 940	2 188	10,5
Aust-Agder	22 203	1 856	3,2	3 834	632	6,3
Vest-Agder	30 530	2 325	2,9	5 972	824	5,2
Rogaland	110 071	9 097	3,1	19 111	3 622	7,2
Hordaland	98 103	7 928	3,1	15 909	2 528	6,0
Sogn og Fjordane	35 043	3 041	3,3	4 079	692	6,4
Møre og Romsdal	82 250	6 658	3,1	12 184	2 414	7,5
Sør-Trøndelag	87 893	7 479	3,2	10 564	1 726	6,2
Nord-Trøndelag	43 818	3 738	3,2	7 256	1 568	8,2
Nordland	72 216	5 602	2,9	10 016	1 360	5,2
Troms	45 067	3 262	2,8	19 454	3 849	7,5
Finnmark	22 873	1 437	2,4	10 609	907	3,2

5. Elevplassutvikling

Antall elevplasser i kulturskolen er ulik antall elever som benytter seg av tilbudet. Dette skyldes at en elev kan benytte flere enn ett tilbud. Tabell 6 viser det totale antall elevplasser i siste kolonne. Når vi sammenligner med antall elever, som gjengis i tabell 1, ser vi at antall elevplasser er ca 10 000 høyere enn antall elever.

Ellers viser tabellen elevplassutviklingen. Dette viser et stabilt nivå med en liten tilbakegang for musikkundervisningen og en omtrent tilsvarende fremgang når det gjelder undervisning i andre uttrykk.

Tabell 5. Elevplassutvikling fra skoleåret 2004/05 til 2005/06

Kilde: GSI

Navn på fylke	Antall skoler	Elevplasser i musikkundervisning		Elevplasser i andre uttrykk		Elevplasser totalt	
		2004/2005	2005/2006	2004/2005	2005/2006	2004/2005	2005/2006
Hele landet	414	86 299	85 945	32 197	32 775	118 496	118 720
Østfold	18	2 179	2 060	1 088	1 150	3 267	3 210
Akershus	22	9 146	8 860	4 457	4 650	13 603	13 510
Oslo	1	3 218	4 008	385	278	3 603	4 286
Hedmark	21	3 561	3 262	977	885	4 538	4 147
Oppland	22	4 037	4 067	1 312	1 300	5 349	5 367
Buskerud	20	3 279	3 160	1 094	1 040	4 373	4 200

Vestfold	14	5 022	5 169	1 780	1 162	6 802	6 331
Telemark	18	2 962	2 936	1 715	2 188	4 677	5 124
Aust-Agder	11	1 910	1 856	626	632	2 536	2 488
Vest-Agder	13	2 148	2 325	945	824	3 093	3 149
Rogaland	27	9 106	9 097	3 570	3 622	12 676	12 719
Hordaland	33	8 006	7 928	2 207	2 528	10 213	10 456
Sogn og Fjordane	26	3 162	3 041	679	692	3 841	3 733
Møre og Romsdal	35	6 730	6 658	2 444	2 414	9 174	9 072
Sør-Trøndelag	25	7 910	7 479	1 649	1 726	9 559	9 205
Nord-Trøndelag	23	3 566	3 738	1 677	1 568	5 243	5 306
Nordland	41	5 565	5 602	1 256	1 360	6 821	6 962
Troms	25	3 378	3 262	3 224	3 849	6 602	7 111
Finnmark	19	1 414	1 437	1 112	907	2 526	2 344

6. Totalt årstimeforbruk og antall solgte timer.

Kulturskolene selger et stort antall timer til fritidskulturlivet. Dette gjelder først og fremst salg til kor, orkestre og korps. Tabell 6 gir et bilde av volumet av slikt salg i gjennomsnitt på fylkesnivå. Siste kolonne angir antallet solgte timer i prosent av det totale antall timer knyttet til kulturskolevirksomheten.

Disse timene selges til kostpris eller subsidiert pris, men prisen begrenses ikke av kommunenes fastsetting av skolepengesats.

Tabell 6. Sum årstimer

Kilde: GSI

Navn fylke	Sum årstimer til ordinær kultur-skoleundervisning	Sum solgte årstimer	Sum timer knyttet til kulturskoleundervisning	Antall solgte timer i % av totalt timeforbruk
Hele landet	1 402 935	271 504	1 674 439	16,2
Østfold	36 892	1 628	38 520	4,2
Akershus	150 607	25 176	175 783	14,3
Oslo	37 778	4 678	42 456	11,0
Hedmark	56 709	13 761	70 470	19,5
Oppland	57 585	8 028	65 613	12,2
Buskerud	56 739	12 917	69 656	18,5
Vestfold	47 420	10 510	57 930	18,1
Telemark	64 884	11 184	76 068	14,7
Aust-Agder	31 368	6 704	38 072	17,6
Vest-Agder	40 738	5 183	45 921	11,3
Rogaland	146 159	19 372	165 531	11,7
Hordaland	137 986	30 332	168 318	18,0
Sogn og Fjordane	47 822	14 438	62 260	23,2
Møre og Romsdal	112 043	37 579	149 622	25,1
Sør-Trøndelag	116 426	29 977	146 403	20,5
Nord-Trøndelag	54 754	5 726	60 480	9,5
Nordland	97 401	18 047	115 448	15,6
Troms	71 094	9 354	80 448	11,6
Finnmark	38 530	6 910	45 440	15,2

7. Skolepenger

Fra nyttår 2004 ble det øremerkede tilskuddet til drift av musikk- og kulturskoler innlemmet i rammetilskuddet til kommunene. Inntil da var et av kriteriene for å få slikt tilskudd at skolepengesatsen ikke skulle overstige kr 1600 pr elevplass pr år. Da øremerkingen opphørte var det frykt i kulturskolekretser for at skolepengesatsen skulle øke i kommunene.

Tabell 7 viser gjennomsnittlig skolepengesats for det enkelte fylke slik det er registrert i GSI. Her er det en tydelig trend som viser en klar økning av skolepengesatsene. Tallene kan imidlertid tyde på at det feilrapporteres en del og at det mangler noe på kvalitetssikringen i de enkelte ledd. Rapporteringen i Telemark er en konsekvens av faktiske feil i GSI sin veiledning der det opereres med skolepengesats pr måned i stedet for pr år. Dette må rettes opp før registreringen i 2006. For å få sikre og troverdige tall er det viktig at fylkesmennenes oppvekst- og utdanningsavdelinger kvalitetssikrer dataene for kulturskolene på samme måte som for grunnskoleområdet for øvrig.

Tabell 7. Skolepengesats i gjennomsnitt for det enkelte fylke og for landet

Kilde: GSI

Navn	Skolepenger 2003 Høyeste sats	Skolepenger 2004 Høyeste sats	Skolepenger 2005 Høyeste sats
Østfold	1 600	2 000	3 200
Akershus	3 200	3 520	3 520
Oslo	1 600	2 600	2 600
Hedmark	1 600	1 840	2 000
Oppland	2 300	1 800	3 000
Buskerud	1 600	2 400	2 600
Vestfold	1 600	2 200	2 400
Telemark	1 600	210	220
Aust-Agder	1 600	2 000	2 050
Vest-Agder	2 000	2 100	3 500
Rogaland	2 500	2 300	4 200
Hordaland	2 000	2 600	3 500
Sogn og Fjordane	1 600	2 500	3 500
Møre og Romsdal	1 700	2 000	2 500
Sør-Trøndelag	1 600	2 000	2 000
Nord-Trøndelag	2 300	2 300	2 350
Nordland	1 720	1 920	2 200
Troms	1 600	2 000	2 500
Finmark	1 600	1 600	1 600

8. Vedlegg